

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 6

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Arany János: *Oh! ne nézz rám...*

*Oh! ne nézz rám oly sötéten
Pályatársa életemnek,
Mint midőn az őszi-felleg
Húzza árnyékát a réten;
Nézz szelíden, nézz mosolygva:
Férfié az élet gondja.*

*Bárha csügged hív barátod,
Nincs enyelgő tréfa nyelvén,
S a kemény sors vésze kelvén
Arcom elborulni látod:
A te szíved ez ne nyomja:
Férfié az élet gondja.*

*Dörgve hull a nagy zuhatag,
Szirthez illik rémes árnyék;
De szelíd a rónatájék,
Zengve lejt a völgyi patak,
Mely a zöld virányt befolyja:
Férfié az élet gondja.*

*Hát ne nézz rám oly sötéten;
Zúgjanak bár künn a vészek,
Csak ez a kis enyhe fészek
Ez maradjon mindig épen:
Szívem a bajt könnyen hordja:
Férfié az élet gondja. (1852)*

Forrás: Arany János összes költeményei I. Osiris Kiadó, 2003. 212.

a. Mi jellemező a költemény beszédhelyzetére?	5 pont
b. Milyen képekkel jeleníti meg a női és a férfigondot?	5 pont
c. Milyen ismétlésfajtákat fedez fel a versben? Értelmezze szerepüket!	5 pont
d. Milyen szerkezetípust fedez fel a versben?	5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Több módszer is van a gépek „tanítására”. Az egyik a „felügyelt” tanítás (supervised learning): megmutatjuk a gépnek, hogy mit kell tennie, ha egy adott helyzetbe kerül. Ezt a dolgozók jól tudják, a munkájuk során kitapasztalták, tapasztalt kollégáiktól megtanulták, és ugyanígy tovább is adhatják a gépnek (ami majd elveszi az ő munkájukat), vagyis az emberek között is szokásos tanulási formáról van szó.

A megszerzett tudás átvitele egy másik területre (transfer learning vagy inductive transfer) is ismert. Új helyzetekben alkalmazzuk a már megszerzett ismereteket, például: megtanultuk egy képen felismerni a személyautókat, és ennek alapján a teherautókat is megtanuljuk felismerni. A daganatos betegségek diagnózisában használt okos gépet is szokták egyéb (nem orvosi) képeken tanítani.

Szintén ismerjük a saját emberi világunkból a jutalmazással és büntetéssel való megerősítést (reinforce-ment learning). Itt nem sokat magyarázunk a gépnek, hanem az elvégzett munka után plusz vagy mínusz pontokat adunk neki, ebből tanul. Az alkudozást tanították így meg gépeknek a Facebook egyik kísérletében. Azt a feladatot kapták, hogy alkudozzanak egymással néhány tárgyról, amik számukra különböző értéket képviseltek. Mindenképpen el kellett osztaniuk a tárgyakat, a saját maguk számára legjobb eredményt kellett elérniük, és nem ismerték egymás céljait. Előre be nem programozott viselkedési módokra jöttek rá a robotok, pl.: az alku elején úgy tettek, mintha valamelyik tárgy megszerzése nagyon fontos lenne, pedig az nem is kellett, csak az értékét akarták felverni. Ez már emberi viselkedés, ugye? Majd, amikor robottal kötünk üzletet, nem leszünk könnyű helyzetben, hiszen ő sokkal gyorsabban, sokkal több lehetőséget tud elemezni, és se fizikailag, se mentálisan nem fárad el.

Egyelőre (a technika mai szintje mellett) viszonylag kevés olyan foglalkozás van, amiben teljesen kiváltható az ember robottal, de a munkahelyek többségét érintheti valamilyen mértékben.

(Kerékfy Pál: Mi mindent tud? In: www.eletestudomany.hu)

a. Hogyan tanítják a gépeket a szöveg szerint?	6 pont
b. Mi a szerepe a zárójeleknek a fenti szövegben?	4 pont
c. Melyik stílusréteg sajátosságait ismeri fel a szövegben? Támassza alá három példával válaszát!	5 pont
d. Fejtse ki a véleményét 10–15 mondatban arról, mi a szerepe a gépeknek az életében!	10 pont
Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás	5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A helytállás értéke a történelmi tárgyú epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(pl. Arany János: Szondi két apródja, Kós Károly: Varju nemzetség vagy más olvasott mű)** alapján! Értekezését egyetlen

irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a történelmi tárgyú mű műfaji sajátosságai	5 pont
b. a mű idő- és térszerkezete	5 pont
c. a helytállás értéke	5 pont
d. a példateremtés eljárásai	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.